Forordning,

angaaende

Provindsial-Stændernes Indretning i Danmark, forsaavidt Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt Island og Færøe angaaer.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Hostrup Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Vi Frederik den Sjette,

af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, Gjøre vitterligt: At Vi, i Overeensstemmelse med Vor Anordning, angaaende Provindsialstænders Indførelse i Vort Rige Danmark, dateret 28de Maii 1831, og efterat have overveiet den Os allerunderdanigst foredragne Betænkning, som de ved Vort Reskript af 23de Martii 1832 indkaldte oplyste Mænd, have afgivet over de dem i saa Henseende forelagte Gjenstande, have fundet for godt angaaende Indretningen af Provindsialstænder, forsaavidt Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt Island og Færoe angaaer, allernaadigst at forordne, som følger:

§ 1.

De raadgivende Provindsial-Stænder for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt for Island, saavelsom Færøerne, til hvilke Vi

1*

ville have denne Indretning udvidet, skulle bestaae af følgende af bemeldte Provindsers Grundbesiddere udvalgte Medlemmer:

for Kjøbenhavn med tilhørende Forstæder	. . . .	12
— de øvrige Kjøbstæder i fornævnte Stifter i alt	. . . .	11
— de complette Sædegaards-Eiere i Sjællands Stift	. . . .	9
— —— —— Fyens Stift	. . . .	5
— —— —— Lolland-Falsters Stift	. . . .	3
— de øvrige Landeiendoms-Besiddere i alle tre Stifter	. . . . . .	20

Hvilket Antal Medlemmer, der vil blive at udvælge af Islands og Færøernes Indvaanere og efter hvilke Regler de skulle vælges, forbeholde Vi Os nærmere at bestemme, naar Vi have erhvervet de yderligere Oplysninger, som Vi finde fornødne, for, saavidt disse Vore Lande angaaer, at ordne Sagen paa en til deres locale Forfatning og Indvaanernes Tarv svarende Maade. Men indtil videre ville Vi Selv med Hensyn til disse Lande udnævne 3 med sammes Tilstand bekjendte Mænd til at tage Sæde i Forsamlingen, hvilken blot midlertidige Indretning dog bortfalder, saasnart Omstændighederne tillade at indføre et hensigtsmæssigt Valgsystem i bemeldte Lande, da det er Vor Villie, at Vore kjære og troe Undersaatter sammesteds, ikke mindre end Vore øvrige Undersaatter, skulle nyde Rettighed til selv at vælge Medlemmer i Stændernes Forsamling.

Foruden det Antal Medlemmer, der, saaledes som foranført, bliver at vælge af Grundeierne i Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter og i sin Tid ogsaa af Indvaanerne paa Island og Færøerne, ville Vi endvidere udnævne 2 Geistlige og 1 af Professorerne ved Vort Universitet i Kjøbenhavn, til at tage Sæde i Stænderforsamlingen. Saa ville Vi og, i Henhold til Vor Anordning af 28de Mai 1831, have Os forbeholdt efter Omstændighederne at udnævne indtil 4 Grundeiere til Medlemmer i bemeldte Forsamling. De Medlemmer, der saaledes af Os Selv udnævnes, ville blive udnævnte for ligesaa lang Tid, som de Medlemmer, der vælges af Grundeierne.

Iøvrigt følger det af det Ovenanførte, at de Regler, som de efterstaaende Paragrapher indeholde, angaaende Valgene af Medlemmerne i Stændernes Forsamling og hvad dermed staaer i Forbindelse, ikke blive at anvende i Island eller paa Færøerne.

§ 2.

Rettighed til at deeltage i de Valg, hvorved de Deputerede i Provindsialstænderne udnævnes, forudsætter Besiddelse af en saadan i det District, hvori Valget skal udøves, beliggende Eiendom, som i det Følgende (§§ 13-16) vil blive bestemt med Hensyn til de forskjellige Valgclasser. Rettigheden tilkommer dog ikke blot den fuldkomne Eier; men Lehns- og Stamhuus-Besiddere, samt de Arvefæstere, der ere berettigede til at sælge og pantsætte, skulle i forommeldte Henseende sættes ved Siden af fuldkomne Eiere. Ogsaa de øvrige Arvefæstere saavelsom Livsfæstere ere valgberettigede, dog under særegne Bestemmelser for deres Fæstebesiddelses Størrelse (§ 16). Den Fæsterne saaledes tilkommende Valgret gjelder imidlertid kun med Hensyn til det Bondergods, som efter Loven og Anordningerne skal være overladt til Fæstere, men ikke for de enkelte Tilfælde, hvori en Selveier- eller Arvefæste-Gaard er bortfæstet, da i saa Fald Rettigheden bliver hos Eieren eller Arvefæsteren selv.

Naar en Eiendom, som efter sin Beskaffenhed giver Adgang til Valgret, besiddes af Flere i Fællesskab, kan Valget udøves af den iblandt Medinteressenterne, til hvem de Øvrige forene sig om at overlade Rettigheden, og som iøvrigt har de dertil fornødne Egenskaber. I Mangel af saadan Overeenskomst kan ingen Valgrettighed udøves for den i fælles Besiddelse værende Eiendom. Iøvrigt bør den Adkomst, hvormed en fast Eiendom besiddes, være aldeles fuldstændig, naar Valgrettighed skal kunne paastaaes. Som Følge deraf er et tinglyst Skjøde eller Fæstebrev nødvendigt, for at Kjøberen eller Fæsteren skal kunne tilegne sig saadan Ret. Med Hensyn til de Os Selv tilhørende Eiendomme ville Vi ikke udøve nogen Deeltagelse i Valgene.

§ 3.

Den, som skal udøve Valgrettighed, maa endvidere besidde følgende personlige Egenskaber:

1) at han har et uplettet Rygte. Ingen kan derfor udøve Valgret, som for nogen Forbrydelse er dømt til Tab af Embede, Ære eller Borger-Rettighed, eller som iøvrigt ved Dom er funden skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Handling; ei heller Nogen, som, for en

Forbrydelse af foranførte Beskaffenhed, har været sat under offentlig Tiltale uden at være aldeles frifunden.

2) at han paa den Tid, Valget foregaaer, har opnaaet 25 Aars Alder.

3) at den ham efter hans Alder tilkommende Fuldmyndighed ikke af nogen anden Aarsag er ham betagen. Ingen, der er sat under Værgemaal eller Curatel, eller hvis Boe er taget under Opbuds- eller Fallit-Behandling, eller som iøvrigt er underkastet nogen Retsforfølgning, der efter Lovene betager ham Raadighed over alt sit Gods, kan, saalænge denne Uraadigheds-Tilstand varer, udøve nogen Valgret.

§ 4.

Den, der skal kunne vælges til Deputeret i Stændernes Forsamling, bør, foruden en indenfor Sjællands, Fyens eller Lolland-Falsters Stifter beliggende Grundbesiddelse af den Beskaffenhed, som med Hensyn til de forskjellige Valgclasser vil blive foreskreven i det Følgende (§§ 13-16), og hvorom iøvrigt i eet og alt de samme Bestemmelser gjelde, som indeholdes i § 2, ei alene have alle de personlige Egenskaber, som udkræves til Valgrettigheden (§ 3), men følgende særdeles Betingelser blive endnu at iagttage:

1) at den Paagjeldende alene staaer i personligt undersaatligt Forhold til Os og Vore Efterfølgere paa Thronen. Saavel ethvert personligt undersaatligt Forhold, som ethvert Tjenesteforhold til en fremmed Stat udelukker fra Valgbarhed.

2) at han bekjender sig til den christelige Religion.

3) at han den 1ste Mai i det Aar, hvori Valget finder Sted, har i 2 Aar uafbrudt og med fuldstændig Adkomst besiddet en saadan Eiendom, som udkræves til Valgbarhed i den Classe, hvori Valget foregaaer. Det er imidlertid ikke nødvendigt, at han uafbrudt skal have besiddet samme Eiendom i fornævnte Tidsrum, men det er tilstrækkeligt, at han uafbrudt har besiddet en saadan Eiendom, som til Valgbarhed i den vedkommende Valgclasse udkræves. Med Hensyn til den, der ved Arv eller Ægteskab har erhvervet en Eiendom, blive de tvende Aar at regne fra den Tid, da den, fra hvem Eiendommen saaledes er gaaet over til ham, erhvervede samme.

4) at han i det mindste i 5 fulde Aar har havt Ophold i Vore europæiske Lande.

5) at han paa den Tid, Valget foregaaer, maa have opnaaet en Alder af 30 Aar.

Vore Geheime-Stats-Ministre, saavelsom alle de Embedsmænd, der enten forestaae et Departement, der har umiddelbar Forestilling til Os, eller som Medlemmer have Sæde i noget Collegium eller nogen Direction, som saadan umiddelbar Forestilling tilkommer, ere ikke valgbare. Ei heller kan nogen, der af Os er udnævnt til, som Valgdirecteur, at bestyre nogen Valgforsamling, vælges af denne Forsamling.

Den, som efter Udnævnelse af Os har Sæde i Stændernes Forsamling, kan vel ikke vælges af Grundbesidderne, men taber derfor ikke den Valgrettighed, som maatte tilkomme ham, hvilket og gjælder saavel om de af Os udnævnte Valgdirecteurer, som om dem, der efter det Foranførte, paa Grund af deres Embedsstillinger, udelukkes fra Valgbarhed.

§ 5.

For ethvert Valgdistrict vælges ligesaamange Suppleanter som Deputerede, hvilke Suppleanter blive at indkalde til Stændernes Forsamling, naar nogen Deputeret er forhindret i at bivaane samme.

§ 6.

De Deputerede og Suppleanterne vælges stedse umiddelbart af de Valgberettigede og ved Stemmefleerhed.

§ 7.

Valgene skee paa 6 Aar, hvilke dog, naar et overordentligt Valg finder Sted i et eller andet Valgdistrict i Anledning af Vacancer, til hvis Besættelse ingen Suppleant haves, blive at beregne fra den Tid, da det foregaaende almindelige Valg er skeet. De Udtrædende kunne vælges paa ny.

§ 8.

Valgretten maa stedse udøves personlig.

§ 9.

Den, som i forskjellige til Sjællands, Fyens eller Lolland-Falsters Stifter hørende Valgdistricter besidder Eiendomme af den Beskaffenhed, som til Valgrettigheden udkræves, kan dog kun benytte sin Valgret i eet af disse Districter. Han bør derfor erklære, i hvilket Valgdistrict han vil tage Deel i Valgene, uden i saa Henseende at være bunden til sin Bopæl. Derimod er det enhver uformeent i Forening med den Valgret, som han nyder nogetsteds i fornævnte Provindser, ogsaa at udøve den, som maatte tilkomme ham enten i Nørre-Jylland eller i Vort Hertugdomme Slesvig eller i Vort Hertugdomme Holsteen.

§ 10.

Ingen kan, fordi han i samme Valgdistrict besidder flere Eiendomme, der, hver for sig, hjemle Valgret, være berettiget til flere Valgstemmer. Derimod kunne forskjellige Eiendomme i samme Valgdistrict, hvoraf ingen hver for sig begrunder Stemmeret, lægges sammen, for ved den sammenlagte Værdie eller det sammenlagte Hartkorn at begrunde slig Rettighed (§ 18).

§ 11.

En Deputeret i Stændernes Forsamling for de i § 1 nævnte Provindser, kan ogsaa være Medlem af Stændernes Forsamling for Nørre-Jylland eller for Vort Hertugdømme Slesvig eller for Vort Hertugdomme Holsteen, naar den Tid, da Forsamlingen holdes, tilstæder det.

§ 12.

Den, som vælges til Deputeret eller Suppleant, er pligtig til strax, naar det tilmeldes ham, at give Tilstaaelse for Modtagelsen af denne Meddelelse, samt, hvis han forud er valgt i et andet District eller af nogen anden særdeles Grund ikke kan antage Valget, da tillige derom at gjøre Anmeldelse. Vi gjøre iøvrigt Regning paa, at de Mænd, som ved deres Medborgeres Tillid ere kaldte til Sæde i Stændernes Forsamling, ikke uden sær vigtige Grunde ville undslaae sig for at modtage Valget.

§ 13.

I Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og sammes Forstæder udkræves hos Vælgerne Eiendomsret over Huse eller Gaarde, der ere ansatte i det mindste til en Assurance-Værdi af 4000 Rbdlr. Sølv. For at kunne vælges til Deputeret i Kjøbenhavn er en Eiendom af bemeldte Slags til en Assurance-Værdie af 8000 Rbdlr. Sølv eller derover fornøden. Dog bliver, forsaavidt en Gaard- eller Huuseier tillige eier Jorder paa Kjøbenhavns Grund, den Værdie, hvorefter sammes Bankhæftelse er bestemt, at tilføie Assurance-Værdien af hans Huus eller Gaard, for at udbringe det ovenmeldte Beløb af 4000 eller 8000 Rbdlr. Sølv.

§ 14.

De øvrige Kjøbstæder udgjøre, i Overeensstemmelse med den nærværende Forordning vedføiede Fortegnelse Litra A, der indtil videre skal være Regelen for Kjøbstædernes Inddeling i Valgdistricter, 11 saadanne, hvilke, deels hver for sig, deels i den sammesteds bestemte indbyrdes Forbindelse, have at vælge et lige Antal Deputerede.

I samtlige disse Kjøbstæder og paa deres Grund udfordres Eiendomsret over Gaarde og Huse, beliggende i et af bemeldte Valgdistricter, hos Vælgerne til en Assurance-Værdie af i det mindste 1000 Rbdlr. Sølv, og hos de Valgbare til en dobbelt saa stor Assurance-Værdie. De Jorder, som tilhøre en Gaard- eller Huus-Eier paa samme Kjøbstads Grund, blive dog, paa lige Maade, som i § 13 for Kjøbenhavn er bestemt, at lægge til Assurance-Værdien.

Som Undtagelse fra den Eiendomsværdie, der saaledes i Kjøbstæderne udkræves saavel til Valgret, som til Valgbarhed, ville Vi imidlertid, i Betragtning af de særdeles Forhold i de Bornholmske Kjøbstæder, have bestemt, at Værdien sammesteds i begge Henseender nedsættes til det Halve.

§ 15.

I det Valg af Deputerede, som Vi have bevilget Sædegaardseierne, deeltage ikke blot de, som eie Sædegaarde, der endnu have complet Bondergods, men ogsaa Eierne af saadanne Sædegaarde, hvorfra det til deres Com-

plettering hørende Bøndergods er blevet afhændet, naar dette er skeet enten med Reservation af Herligheden og ellers under de i Forordningen af 13de Mai 1769 § 2 foreskrevne Betingelser, eller og complette Sædegaardes Rettigheder ved sær Bevilling ere blevne forbeholdte, dog i dette sidste Tilfælde kun, naar ikke selve Hovedgaarden er bleven udparcelleret, eller dog i al Fald 25 Tdr. Hartkorn fri Hovedgaardstaxt ere blevne tilbage.

I denne Valgclasse giver enhver Eiendom, som hjemler Valgret, ogsaa Valgbarhed.

§ 16.

De øvrige Besiddere af Landeiendomme udgjøre en særegen Valgclasse, der udnævner 20 Deputerede gjennem et lige Antal Valgdistricter, saaledes at hvert af disse udnævner een Deputeret. Den Inddeling af Valgdistricter, som i den Henseende indtil videre skal være gjeldende, findes fastsat i den vedføiede Tabel Litra B. Den, som i denne Classe skal udøve Valgret, maa med Eiendomsret, hvortil dog den Arvefæsterettighed, som er forbunden med Ret til at sælge og pantsætte, i Overeensstemmelse med § 2, bliver at henregne, i Valgdistrictet besidde 4 Tdr. Hartkorn Ager og Eng eller 8 Tdr. Hartkorn Skov- og Mølleskyld, eller og Bygninger, som i Overeensstemmelse med Forordningen af 1ste October 1802 ere undergivne Arealskat, til en Assurance-Værdie af 2000 Rbdlr. Sølv. Gaardfæstere have Valgrettighed, naar de besidde i det mindste 5 Tdr. Hartkorn Ager og Eng eller 10 Tdr. Hartkorn Skov- og Mølleskyld. Hos den, der i denne Classe skal kunne vælges, udkræves, at han i et af de ovenmeldte Districter besidder en Eiendom af dobbelt saa stort Hartkorn eller dobbelt saa stor Assurance-Værdie, som den, der efter Eiendommens Beskaffenhed behøves til at hjemle Besidderen Valgret.

Mellem frit og ufrit Hartkorn bliver i denne Valgclasse ingen Forskjel at gjøre.

Skjøndt i Almindelighed Eiendomme, der ere beliggende i forskjellige Valgdistricter, ikke kunne lægges sammen, for at hjemle Besidderen Valgret eller Valgbarhed, saa skal dog i det Tilfælde, hvor de til een og samme Landeiendom hørende Bestanddele maatte ligge i forskjellige til hinanden stødende

Valgdistricter, denne Eiendom efter sin fulde Størrelse komme i Betragtning i det Valgdistrict, hvori den Bygning ligger, hvorfra Eiendommen drives.

§ 17.

I de Tilfælde, hvor Valgret og Valgbarhed efter de foranførte Bestemmelser (§ 13, 14 og 16) beroer paa Bygningers Assurance-Værdie, vil det, forsaavidt Assurance ellers ikke er lovbefalet, ikke komme an paa, om Bygningerne virkelig ere forsikkrede i vedkommende Brandkasse eller ikke, men i sidste Tilfælde bliver den Taxation, som i Overeensstemmelse med Forordningen af 1ste October 1802 § 36 er eller maatte blive optaget, at lægge til Grund.

§ 18.

Naar de i samme Valgdistrict beliggende Eiendomme, der i Medhold af § 10 kunne lægges sammen for at begrunde Valgret, ere af forskjellig Beskaffenhed, saasom Ager og Engs og Skov og Mølleskylds Hartkorn eller Hartkorn og Assurance-Værdie, eller dersom en Gaardfæster tillige har nogen Eiendomsjord, saa bliver hver af bemeldte Eiendomme for sig at ansætte efter sit Forhold til det Hartkorn eller den Værdie, som til Valgrettighed udkræves. Saaledes vil Valgret tilkomme den, som i et Landdistrict eier en Bygning af det i § 16 omhandlede Slags til en Assurance-Værdie af 1000 Rbd. og derhos 2 Tdr. Hartkorn, Ager og Eng. Paa lige Maade bliver der og at forholde, naar forskjellige Slags Eiendomme skulle lægges sammen, for at hjemle Valgbarhed.

§ 19.

Med Hensyn til Kjøbenhavn vil det tilfalde Sammes Magistrat under Medvirkning af denne Vor Residentsstads 32 Mænd at foranstalte Alt, hvad der behøves, saavel til at forberede Valgene, som til under Valghandlingerne selv at paasee, hvad der hører til Valgenes lovlige Fuldbyrdelse, hvortil dog den Hjælp bør gives dem, som i det Følgende anordnes. For ethvert af de øvrige Valgdistricter ville Vi derimod udnævne en Valgdirecteur til at foranstalte det i saa Henseende Fornødne. Saafremt Vi maatte finde for godt til Valgdirecteur at udnævne Nogen, der ikke forhen har aflagt Eed til Os, saa haver han til Vort Danske Cancellie at indsende sin Eed, hvori han deels i Almindelighed

tilsiger Os Troskab, deels i Særdeleshed forpligter sig til troligen og redeligen at varetage sine Pligter i det ham betroede Kald. Men hvis den Udnævnte forhen har aflagt Troskabseed, skal han, under denne Eed, være forpligtet til samvittighedsfuld Udførelse af fornævnte sine Pligter.

§ 20.

I Kjøbenhavn bliver med Hensyn til Vælgernes Mængde og det betydelige Antal Deputerede og Suppleanter, der skulle vælges, Valgene at fuldbyrde gjennem Sectioner af Magistraten og de 32 Mænd efter den Fordeling, som disse indbyrdes have at træffe, saaledes at Valghandlingen, ved samtidigen at foretages for flere Sectioner, kan fremmes med al den Hurtighed, som den fornødne Nøiagtighed tilsteder, og at derhos kun et saadant Antal af Vælgere kaldes til hver Dag og hvert af de forskjellige Localer, hvori Handlingen foregaaer, som der med Rimelighed kan ventes at faae Leilighed til at udøve deres Valgret.

I de Kjøbstæder, som have at vælge hver sin Deputeret til Stændernes Forsamling, udøves Valget i een Forsamling, hvorimod de Kjøbstæder, som i Forbindelse have at vælge een Deputeret, hver for sig udøve deres Valgret i en særlig Forsamling. De complette Sædegaardseiere samles i hvert Stift for sig paa det Sted, som Vi i det Commissorium, der udstedes til Valgdirecteuren, ville bestemme. Med Hensyn til de øvrige Landeiendoms-Besiddere, skeer Valget i een for hele Districtets Valgberettigede fælles Forsamling, forsaavidt dette ikke vil medføre, at de Valgberettigede faae længere Vei fra den Eiendom, der begrunder deres Valgret, til det Sted, hvor Valget skal foregaae, end omtrent 3 Mile. I modsat Fald bliver derimod Valgdistrictet med Hensyn til Valgets Udførelse at afsondre i 2 eller flere Afdelinger; dog kan i intet Tilfælde nogen særlig Valgforsamling finde Sted med Hensyn til de Øer, der ei indeholde eller udgjøre noget heelt Sogn, men sammes valgberettigede Beboere maae, for at udøve deres Valgret, møde med de øvrige Beboere af Valgdistrictet eller en Afdeling af samme. Hvor der i Overeensstemmelse med det Foranførte i et Valgdistrict skal vælges gjennem Afdelinger, ville Vi, angaaende disse Afdelingers Grændser, tillægge vedkommende Valgdirecteurer Vor Befaling, ligesom Vi og stedse ville tilkjendegive Valgdirecteurerne for Landdistricterne, paa hvilket Sted Valgforsamlingerne skulle holdes.

§ 21.

Hver af de Sectioner, hvori den samlede Valgbestyrelse for Kjøbenhavn i Overeensstemmelse med § 20 haver at dele sig, bestyres af een Magistratsperson, som dertil af Overpræsidenten udnævnes, i Forbindelse med tvende af de 32 Mænd, der af de øvrige dertil udnævnes. Men dersom det til Forretningernes Fremme skulde være fornødent, kan og den samlede Valgbestyrelse udnævne andre duelige og paalidelige Mænd til at indtræde i bemeldte Valgsectioner. Ligeledes udnævner den 2 duelige Mænd til at føre Protocoller over hvad der ved Valgmøderne foregaaer, hvilke tillige tage Deel i at afgjøre de Spørgsmaal, som maatte blive at paakjende af Committeen.

Udenfor Kjøbenhavn haver den af Os beskikkede Valgdirecteur, hvergang et Valg foregaaer, at udnævne 4 Mænd til under hans Forsæde at tage Deel i Valgbestyrelsen, foruden 2 andre, som han udnævner til Protocolførere, hvilke, ligesom med Hensyn til Valgcommitteerne for Kjøbenhavn er bestemt, tage Deel i at afgjøre de Spørgsmaal, som maatte blive at paakjende af Valgbestyrelsen. Til foranførte Poster haver han at udnævne saadanne Mænd, der nyde deres Medborgeres Tillid, og som ved deres Stillinger have havt Leilighed til at forskaffe sig fortroligt Bekjendtskab med Forholdene i den Bye eller Egn, hvorfor Forsamlingen holdes, og haver han herved i Kjøbstæderne især at tage Hensyn til de eligerede Borgere. I Valgforsamlingerne for Sædegaardseierne blive de Tilforordnede og Protocolførerne at vælge blandt Forsamlingernes egne Medlemmer.

I ethvert Tilfælde, hvor enten Kjøbenhavns Magistrat eller vedkommende Valgdirecteur til foranførte Forretninger udnævner Mænd, der ikke forhen have gjort Eed til Os, bør de, inden de tiltræde deres Forretninger, til Magistraten eller Valgdirecteuren indsende deres skriftlige Eed, hvori de deels i Almindelighed tilsige Os Troskab, deels i Særdeleshed forpligte dem til redelig Udførelse af de dem i fornævnte deres Stilling paaliggende Pligter. Ligesom Magistraten i Kjøbenhavn eller den af Os beskikkede Valgdirecteur strax igjen haver at foretage en ny Udnævnelse, naar Nogen af dem, der oprindeligviis ere udnævnte til foranførte Forretninger, af en eller anden Aarsag, maatte fratræde, saaledes bør dette og saavidt muligt iagttages, hvis en Fratrædelse skulde finde Sted under selve Valghandlingens Udøvelse, for at Antallet kan, om muligt, altid blive

fuldstændigt, og det forebygges, at der, ved mulig forefaldende Spørgsmaales Afgjørelse, kunne blive lige Stemmer. Forsaavidt et saadant Tilfælde alligevel maatte indtræde, gjør Formandens Stemme Udslaget. Hvis der i en Kjøbstad eller udi en afsides liggende Deel af et Landdistrict, der i Medhold af § 20 kommer til at vælge i en særskilt Forsamling, ikke ere flere end 40 Eiendomme af det Slags, der, uden Hjælp af den i § 10 hjemlede Forbindelse af flere Eiendomme, giver Adgang til Valgret, behøver Valgdirecteuren ikke personlig at indfinde sig i samme, men han kan i saadanne Tilfælde udnævne en anden duelig Mand til paa hans Vegne at tage Forsæde i Valgbestyrelsen sammesteds, og dertil iøvrigt beskikke 4, eller, hvis Omstændighederne ere i Veien, 2 andre duelige Mænd, hvorhos dog tillige 2 særskilte Protocolførere, om muligt, bør udnævnes, men i andet Tilfælde bør Protocollerne føres af de ellers til Valgbestyrelsen beskikkede Mænd. Paa lige Maade bliver der, uden Hensyn til den ovennævnte Betingelse hvad Eiendommenes Tal angaaer, at forholde paa de Øer, som ligge over 2 Mile fra det faste Land i Valgdistrictet, forsaavidt særlig Valgforsamling der skal holdes (§ 20).

§ 22.

Det vil i Kjøbenhavn paaligge Magistraten og udenfor denne Hovedstad den af Os udnævnte Valgdirecteur at sørge for, at der forfattes paalidelige og fuldstændige Fortegnelser saavel over alle Valgberettigede som over alle Valgbare i det hele Valgdistrict.

§ 23.

Som Grundvold for disse Fortegnelser haver, forsaavidt Kjøbenhavn angaaer, Directionen for Brandforsikkringen at meddele qvarteerviis indrettede og efter Matricul No. ordnede Fortegnelser over alle i Staden værende Gaarde og Huse og disses Assurance-Summer, saavelsom de indtegnede Eiere, og andre særskilte Fortegnelser over de Gaarde og Huse, hvis Assurance udgjør 8000 Rbd. Sølv eller derover, i hvilke, saavidt muligt, ogsaa de Eiendomme blive at optage, der ikke særlig ere assurerede til en saadan Sum, men som tilhøre samme Eier, og hvis forenede Assurancebeløb udgjør fornævnte Sum. Lignende Fortegnelser blive af Branddirecteuren for Kjøbenhavns Amt at for-

fatte med Hensyn til de Bygninger paa Stadens Grund, der høre under Brandforsikkringen for Landbygningerne. Derhos bliver af Stadens Kæmner at forfatte Fortegnelse over dem, der eie Jorder hørende til Stadens Grund, med Bemærkning om den Taxt for disse, der ligger til Grund for Bankhæftelsen, hvorhos der, saavidt det er Kæmneren bekjendt, vedføies Oplysning om, hvorvidt hine Jordeiere tillige eie Bygninger i Staden eller paa sammes Grund, og hvilke disse Bygninger ere. Forsaavidt ifølge deraf Nogen erhverver en Valgbarhed, der ikke allerede tilkom ham paa Grund af ham tilhørende Bygningers Assurance-Værdie, haver Kæmneren over disse Valgbare at forfatte en særskilt Fortegnelse. Bemeldte Fortegnelser blive at tilstille Vor Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret, som foranstalter dem gjennemgaaede af Brevskriveren, for at denne, som Bestyrer af Skjøde- og Pante-Protocollerne, kan forsyne dem med Bekræftelse eller Berigtigelse, hvorhos han i Særdeleshed paa Fortegnelserne over de Valgbare haver at bemærke, om Eierens tinglæste Adkomst er saa gammel, som denne Anordnings § 4 No. 3 fordrer, eller, i manglende Fald, hvor gammel den er.

Fremdeles haver Magistraten ved de af Stadens Bestillingsmænd, som dertil bedst ere istand, samt ved andre hensigtsmæssige Midler at søge de fornødne Oplysninger angaaende de Paagjeldendes personlige Egenskaber, forsaavidt disse komme i Betragtning i Henseende til Valgrettigheden eller Valgbarheden; hvorpaa Magistraten foranstalter Fortegnelserne ydberligere gjennemgaaede og berigtigede ved nogle af dens Medlemmer i Forbindelse med nogle af de 32 Mænd, som dertil af disses Forsamling udnævnes, hvilke samtlige derefter have under deres Hænder at udfærdige en særlig Fortegnelse over alle Valgbare og en anden over alle Valgberettigede i Kjøbenhavn.

§ 24.

I de øvrige Kjøbstæder haver Byskriveren at forfatte Fortegnelser saavel over alle de under samme hørende Bygninger, der efter deres Assurance give Adgang til Valgstemme, som og over de Grundeiere, der ifølge deres Bygningers og Jorders forenede Værdie ere Valgberettigede. Fremdeles haver samme Embedsmand at forfatte en særlig Fortegnelse over de Huse og Gaarde, som enten formedelst deres Assurancesum alene, eller i Forbindelse med de sam-

mes Eiere tilhørende Jorder, give Adgang til Valgbarhed. Dernæst haver han at sammenligne fornævnte Fortegnelser med Skjøde- og Panteprotocollerne og forsyne dem med de Attestationer, Berigtigelser og Vedføininger, som Brevskriveren ved Vor Lands-Over- samt Hof-og Stads-Ret ifølge § 23 har at meddele med Hensyn til de kjøbenhavnske Eiendomme, hvorpaa Fortegnelserne af Magistraten eller Byfogden, i Forening med de eligerede Borgere, gjennemgaaes og forsynes med de fornødne Vedtegninger angaaende Eiernes personlige Qvalification til at udøve Valgret eller til at vælges. Fornævnte saaledes forfattede og berigtigede Fortegnelser tilstilles derefter Vor Valgdirecteur til nærmere Eftersyn, og, om fornødent gjøres, yderligere Oplysnings Erhvervelse og Berigtigelse, saaledes at der erholdes rigtige Lister over alle Valgberettigede og særlig over alle Valgbare i Kjøbstæderne, og, forsaavidt de Kjøbstæder angaaer, som kun i Forening med andre udvælge een Deputeret, blive af de særskilte Fortegnelser for hver enkelt Kjøbstad Generallister at indrette over alle til den fælles Valgkreds hørende, deels valgberettigede, deels tillige valgbare Grundeiere.

Ved foranførte Arbeide haver enhver Valgdirecteur at tiltage nogle af de Mænd, som han i Overeensstemmelse med § 21 har udnævnt til Deeltagelse i Valgbestyrelsen, hvilke bør være ham behjælpelige i at gjennemgaae de specielle Lister, og deraf danne de generelle Lister, som de tilligemed ham bør underskrive.

§ 25.

Hvad de til Sædegaardseiernes Classe hørende Eiendomme angaaer, da lader Vor Valgdirecteur sig af enhver Amtsforvalter i Stiftet meddele Fortegnelser over alle under hans Oppebørselsdistrict hørende Eiendomme af dette Slags og deres Eiere, hvorved bliver at iagttage, at en Sædegaard altid bliver at henføre under det Amtstue-District, hvorunder Hovedgaarden ligger, uden Hensyn til, at den og har Gods andetsteds. Saadanne Fortegnelser gjennemgaaes derpaa først af vedkommende Retsbetjent, for at forsynes med de Bemærkninger, som Skjøde- og Panteprotocollerne maatte frembyde, og siden af Amtmanden. Denne haver især deleshed, foruden at bemærke, hvorvidt der i Eierens personlige Forhold maatte være Noget til Hinder for den Valgret eller for den Valgbarhed, som der ellers paa Grund af Eiendommen vilde tilkomme

ham, at gjøre fornøden Tilføining, forsaavidt der i Amtet maatte være nogen til et Grevskab eller Baronie hørende Sædegaard, der ikke henhører under nogen Amtstue og derfor er forbigaaet i Amtsforvalterens Fortegnelser. Derefter forfatter Valgdirecteuren under sin Haand en General-Fortegnelse over Alle, der i Stiftet ere berettigede til, som Sædegaardseiere, at udøve Valgret, med tilføiet Bemærkning angaaende de Enkelte, der ifølge Reglerne i § 4 ikke for Tiden ere valgbare.

§ 26.

Med Hensyn til de Landeiendomme som efter § 16 give Adgang enten blot til Valgret eller tillige til Valgbarhed, bliver for ethvert Sogn Fortegnelser at forfatte af Sognefogderne under vedkommende Herredsfogeds eller Birkedommers Tilsyn, særskilt over begge hine Classer af Eiendomme, og forsynede med de fornødne Oplysninger om Besiddernes personlige Egenskaber, forsaavidt disse have Indflydelse paa bemeldte Rettigheder. Godseierne bør paa Begjæring meddele fornødne Oplysninger med Hensyn til de Fæstebønder, som blive at optage paa Fortegnelserne.

Efterat disse Fortegnelser, hvorunder de valgberettigede og valgbare Eiere og de valgberettigede og valgbare Fæstere bør afsondres fra hinanden, ere igjennem Herredsfogden eller Birkedommeren indsendte til Vor Valgdirecteur, lader denne dem gjennemgaae og bekræfte eller berigtige, deels af vedkommende Amtsforvaltere, deels af vedkommende Retsbetjente og, forsaavidt de i § 16 ommeldte Bygninger angaaer, af Branddirecteurerne, hvorpaa Valgdirecteuren af de saaledes erhvervede og berigtigede Fortegnelser over de Valgberettigede og de Valgbare i de enkelte Sogne danner 2 almindelige Fortegnelser over disse for det hele Valgdistrict, nemlig en over alle Valgberettigede og en anden over alle Valgbare. Hvor et Landdistrict er henlagt under et Kjøbstadsogn, bliver det i foranførte Henseende at behandle som et eget Sogn. Ved foranførte Arbeide haver enhver Valgdirecteur, i Lighed med hvad der er bestemt i § 24, at tiltage nogle af de Mænd, som han i Overeensstemmelse med § 21 har udnævnt til Deeltagelse i Valgbestyrelsen, hvilke bør være ham behjælpelige i at gjennemgaae de specielle Lister og deraf danne de generelle Lister, som de tilligemed ham bør underskrive.

§ 27.

Med Hensyn til de i § 23—26 givne Bestemmelser angaaende Valglisternes Berigtigelse ved Hjælp af Skjøde- og Panteprotocollerne, bliver det at iagttage, at den, som har et i sin Form lovligt Skjøde eller anden lignende Adkomst, ikke udelukkes fra Valgret eller fra Valgbarhed, fordi der kunde mangle fuldstændig Berigtigelse for hans Formands Adkomst, naar dette iøvrigt ikke har anlediget Paatale af Nogen, der tilegner sig større Ret til Eiendommen.

§ 28.

Ligesom det iøvrigt er Enhvers Sag at varetage sin Valgret og Valgbarhed, der, uagtet den Omsorg, som derfor drages fra det Offentliges Side, stundom ikke kunde blive iagttaget, saaledes ville i Særdeleshed de, der paa Grund af flere Eiendommes Sammenlægning eller formedelst uforsikkrede Bygninger have Adgang til fornævnte Rettigheder, selv have at sørge for betimelig derom at give Oplysning til de Vedkommende og derved bevirke deres Optagelse paa Valgfortegnelserne.

§ 29.

De i Medhold af de foregaaende Paragrapher forfattede Fortegnelser over de Valgberettigede og over de Valgbare i ethvert Valgdistrict, hvorpaa og Valgdirecteuren, forsaavidt han besidder en dertil qvalificerende Eiendom, bliver at optage, med Bemærkning, at han i dette Valgdistrict ikke er valgbar, blive, forsynede med en kort og fattelig Oversigt over de lovbestemte Betingelser for Valgretten og Valgbarheden, at henlægge til almindeligt Eftersyn for alle Vedkommende, i Kjøbstæderne paa Raadstuerne og paa Landet paa alle Tingsteder, hvorunder nogen Deel af Valgdistrictet henhører, samt paa nogle andre beqvemme Steder i Districtet, helst hos Embedsmænd eller Sognefogder. Om slig Henlæggelse skeer Kundgjørelse i Kjøbenhavn i den Berlingske politiske og Avertissements Tidende og i Adressecontoirets Efterretninger; i de øvrige Kjøbstæder ved Opslag paa offentlige Steder og derhos i Sjælland i den førstnævnte Avis, og, forsaavidt en Avis udgives i Byen, da tillige i den; i Fyens samt Lolland-Falsters Stifter i de Tidender, der udgives for disse Stifter; i Landdistricterne derimod til Kirkestævne, hvilket Alt bør foregaae i det mindste 8 Uger førend Valget finder Sted.

§ 30.

Dersom Nogen maatte finde, enten at der i de efter § 29 til almindeligt Eftersyn udlagte Valglister er optagen Nogen, som Valgberettiget eller Valgbar, der ikke har alle de dertil fornødne Egenskaber, eller at i samme Nogen er forbigaaet, som besidder disse Egenskaber, saa har han at fremsætte sine Erindringer og de Grunde, hvorpaa han støtter samme, i Kjøbenhavn for Magistraten, og i andre Valgdistricter for den af Os udnævnte Valgdirecteur.

Hvad især deles hed det sidst anførte Tilfælde angaaer, da bør sligt Andragende være indgivet inden 14 Dage efterat det i § 29 Foreskrevne er udført. Ellers kunne de gjorte Erindringer ikke komme i Betragtning ved det forestaaende Valg. Efter Udløbet af fornævnte 14 Dage har Magistraten eller den af Os udnævnte Valgdirecteur at beramme en Dag, hvorpaa de indkomne Erindringer imod Valglisterne kunne prøves og afgjøres.

§ 31.

De indgivne Erindringer blive at behandle og paakjende i Kjøbenhavn af en Committee, bestaaende af en Borgemester og 2 Raadmænd, der udnævnes af Overpræsidenten, samt 4 af de 32 Mænd, hvilke disses Forsamling udnævner, og paa andre Steder af samtlige Medlemmer af Valgbestyrelsen, Protocolførerne deri indbefattede, under Valgdirecteurens, eller i de enkelte Tilfælde, hvor en Anden fungerer som Formand (§ 21), under dennes Forsæde. Efterat de indkomne Erindringer ere samtlige Medlemmer af Valgbestyrelsen meddeelte, berammes et Møde, hvortil saavel de, der have fremført Erindringer mod Valglisterne, som de, hvilke disse Erindringer vedkomme, kaldes, og efterat nøiagtig Oplysning paa den hurtigste og simpleste Maade er indhentet, afsiges motiveret Kjendelse angaaende deslige Besværinger. Saavel Kjendelserne, som den forudgaaede Forhandling bør tilføres Protocollen, der føres af en blandt de Tilforordnede, som dertil af Formanden udnævnes, og underskrives af samtlige Committeens eller Valgbestyrelsens Medlemmer.

§ 32.

Efterat saaledes de fremkomne Besværinger ere paakjendte, eller, naar Fortegnelserne have været udlagte i 14 Dage, uden at nogen saadan Besvæ-

ring er fremkommen, blive disse, forsynede med de Berigtigelser, som maatte være at gjøre i Anledning af de afgivne Kjendelser, forsaavidt de Valgbare angaaer at trykke, og et trykt Exemplar deraf snarest muligt at tilstille enhver Valgberettiget.

Ogsaa bør enhver Valgdirecteur meddele nogle Exemplarer af disse trykte Fortegnelser til Valgdirecteurerne i de andre Districter, i hvilke Betingelserne for Valgbarhed ere de samme, og altsaa indbyrdes Valg kan finde Sted (§ 14, 15 og 16).

§ 33.

Derpaa berammer i Kjøbenhavn Magistraten, og ellers Valgdirecteuren, et Valgmøde, og kundgjør Tid og Sted, i det mindste 8 Dage forud, for samtlige Valgberettigede, ved Meddelelse af de ovennævnte trykte Exemplarer, hvorpaa Berammelsen tegnes med Indkaldelse til de Paagjeldende. Men til ydermere Sikkerhed bør ogsaa Kundgjørelse skee med lige Varsel paa den i § 29 foreskrevne Maade.

I Kjøbenhavn bliver det endvidere 48 Timer forud at kundgjøre i Adressecontoirets Efterretninger, for hvilken Deel af ethvert Qvarteer de Valgberettigede hver Dag blive at fremkalde til at udøve deres Valgret, for at ikke et større Antal af Indvaanere end fornødent, skal uleiliges med Møde. En lignende Forholdsregel vil ogsaa blive at træffe andetsteds, dersom det maatte være at forudsee, at Valghandlingen ei paa een Dag kan tilendebringes.

§ 34.

I Henseende til Sædegaardseiernes Valgclasse vil dog, i Stedet for den i § 29—33 foreskrevne Fremgangsmaade, følgende Regler være at iagttage:

Strax efterat Valglisterne paa den i § 25 nævnte Maade ere blevne forfattede, blive de at trykke og derpaa et Exemplar af samme at tilstille hver enkelt valgberettiget Sædegaardseier i Stiftet med Opfordring til dem, som dervedmaatte have nogen Bemærkning at gjøre, inden 3 Uger at fremføre samme for Valgdirecteuren, ligesom og den Sædegaardseier, der formedelst en anden ham tilkommende Valgret, som han foretrækker, ikke kan benytte sin Valgret i Stiftet, har inden fornævnte Tid at indberette dette til Valgdirecteuren. Lige-

ledes har Valgdirecteuren at sende et passende Antal Exemplarer til de udnævnte Valgdirecteurer for Sædegaardseiernes Valgforsamlinger i de andre i § 1 nævnte Stifter, for af disse at tilstilles de sammesteds stemmeberettigede Sædegaardseiere. Det kundgjøres derhos i den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende, og, forsaavidt Sjællands Stift angaaer, i Kjøbenhavns Adressecontoirs Efterretninger, og for de øvrige Stifter i Stiftsaviserne, at slige Fortegnelser ere omsendte til de Paagjeldende, og at de, der maatte troe sig derved forbigaaede, have inden 3 Uger at melde sig hos vedkommende Valgdirecteur. De Besværinger, som i Anledning af Valglisterne fremkomme, blive derimod først paa Valgdagen at tage under Paakjendelse, men Valgdirecteuren har forinden at indhente de Oplysninger, som i den Henseende kunde være fornødne. Om Stedet for Valgmødet, som vil findes bestemt i Vort Commissorium til Valgdirecteuren (§ 20), og Tiden, der bør bestemmes saaledes, at alle Vedkommende faae en Frist af 3 Uger, bliver enhver valgberettiget Sædegaardseier ved Skrivelse at underrette, ligesom det og i Forbindelse dermed bliver at meddele ham, om og hvilke Indsigelser, der ere fremkomne mod de forhen udsendte Fortegnelser, saa og hvilke af Stiftets Sædegaardseiere der have frasagt sig Stemmeretttigheds Udøvelse i Stiftet.

Ligeledes bliver Underretning om Tiden og Stedet at meddele Enhver, der har paastaaet sig berettiget til at tilføres Fortegnelsen. Fremdeles bliver, med Hensyn til Muligheden af, at Urigtighed kunde være indløben ved den specielle Tilsigelse, Valgmødet med i det mindste 3 Ugers Varsel at kundgjøre i de ovenmeldte offentlige Tidender. Valgdirecteuren udvælger endvidere, forinden Valgmødet finder Sted, sine Medtilforordnede, Protocolførerne derunder indbefattede (§ 21), og giver disse derom fornøden Underretning.

§ 35.

Paa de efter §§ 33 og 34 berammede Valgdage forsamle sig Alle, der efter § 21 skulle tage Deel i Valgforretningens Bestyrelse og Protocolførelsen over samme. Foruden de Valgberettigede have og Andre Adgang til at overvære Valgforsamlingen, forsaavidt det kan skee, uden at være de Valgberettigede til Hinder ved Udøvelsen af deres Valgret. Efterat Valgdirecteuren, hvis Commissorium — der vil indeholde en kort Fremsættelse af Vælgernes Rettighe-

der og Pligter — bliver at forelæse, eller den, som ellers har Forsædet, har anviist de øvrige Tilforordnede og deriblandt Protocolførerne deres Pladser, begynder han med at gjøre Forsamlingen opmærksom paa Handlingens Vigtighed og sørger iøvrigt for, at den i alle Maader foretages med tilbørlig Orden og efter de foreskrevne Regler.

§ 36.

Dersom Nogen endnu maatte have Indsigelse at fremsætte mod Nogen, som han finder urigtig optaget paa Valglisterne, bliver saadan Indsigelse at modtage, og efterat de Oplysninger, som der paa Stedet kunne erholdes, ere indhentede, at afgjøre ved Valgbestyrelsens Kjendelse (cfr. § 31). I Sædegaardseiernes Valgforsamling blive ogsaa de forhen i Overeensstemmelse med § 34 Valgdirecteuren tilstillede Indsigelser paa Valgdagen at paakjende tilligemed de Erindringer, som først ved selve Valgmødet maatte fremkomme, forsaavidt disse gaae ud paa, at Nogen, der paa Valgfortegnelserne er optaget, ikke dertil er berettiget.

§ 37.

Hver Gang Nogen fremtræder for at give Stemme, have de Medtilforordnede i Valgbestyrelsen tydeligen at nævne hans Navn, hvorhos de bør give alle de Oplysninger, som efter Omstændighederne maatte være fornødne og hvortil de ere istand.

§ 38.

Over Alt, hvad der foregaaer ved Valgmødet, holdes en Forhandlingsprotocol, som føres af den blandt de udnævnte Protocolførere, som Formanden dertil bestemmer. Dog indføres deri ikke selve de enkelte Stemmer, som Enhver afgiver, men derover føres tvende særlige Protocoller. Den ene af disse skal indeholde Fortegnelse over alle til Districtet eller Valgafdelingen, hvor en saadan finder Sted, hørende Valgberettigede, saaledes at ved enhver Vælgers Navn de Personers Navne kunne anføres, hvorpaa han giver Stemme. Den anden bør derimod indrettes saaledes, at alle de Stemmer, som falde paa en valgbar Person, anføres ved hans Navn. De Protocoller, som føres over

Valgforretningerne, autoriseres i Kjøbenhavn af Magistraten og andetsteds af den af Os beskikkede Valgdirecteur.

§ 39.

Først afgive Valgbestyrelsens Medlemmer deres Stemmer, forsaavidt de ere Stemmeberettigede. Derpaa bliver enhver Valgberettiget at fremkalde til Stemmegivning efter en af Formanden bestemt Orden, grundet paa en fast og forud bekjendtgjort Regel. Dersom en Vælger ikke er tilstede naar han efter sin Orden opraabes, saa maa af den Aarsag ingen Standsning skee i Valghandlingen, men ved Slutningen blive de, som ikke have indstillet sig efter det første Paaraab, paa ny at paaraabe, og de, som da ikke melde sig, maae tilskrive sig selv, at de ikke komme til at afgive Stemme.

§ 40.

Enhver Stemmegivende nævner to valgbare Personer for hver Deputeret, som Valgdistrictet har at vælge, og tilføier, hvad der ellers behøves til at kjendeliggjøre disse Personer. Iſærdeleshed bør han, hvis han stemmer paa Nogen, der hører hjemme i et andet Valgdistrict, opgive dette, for at det paa Fortegnelserne over samme kan eftersees, om den Navngivne virkelig er valgbar, og at saaledes den ham givne Stemme kan antages.

De afgivne Stemmer blive at indføre i de i § 38 nævnte Protocoller paa den der fastsatte Maade. Disse Protocoller jevnføres strax efter enhver Stemmes Tilførsel, og det Tilførte oplæses tydeligt, hvorpaa den Stemmegivende træder tilbage.

§ 41.

Skulde Nogen vælge paa et Individ, som ikke er valgbar, har Valgbestyrelsen at meddele ham fornøden Oplysning og tilkjendegive ham, at han kan gjøre et andet Valg. Herfor skal han dog ikke strax bestemme sig, men han bliver for Tiden at entledige, for at han kan overlægge, hvem han vil give sin Stemme, og bliver han da atter at fremkalde, naar den øvrige Stemmegivning for den Dag er tilendebragt.

§ 42.

Dersom Nogen maatte have noget at bemærke ved den Fremgangsmaade, der bruges under Valghandlingen, saa staaer det til ham, inden Resultatet af Stemmegivningen er uddraget, at fremføre sine Indsigelser og de Grunde, hvorpaa de støtte sig. Valgbestyrelsen har derpaa, efterat Gjenstanden behørigen er forhandlet og oplyst, at paakjende Indsigelsernes Gyldighed og korteligen anføre sine Grunde. Alt det saaledes Passerede tages til Protocollen.

§ 43.

Efterat Stemmegivningen er tilendebragt jevnføres Protocollerne paa ny og oplæses tydeligt, og, om nogen Feiltagelse maatte være indløben, berigtiges den ved en ny Tilførsel. Dette bliver, forsaavidt Afstemningen maatte være at afholde i flere Sessioner efter hinanden, at foretage hver Gang en Session sluttes.

Endeligt bliver, naar den hele Valghandling er tilende, Stemmerne for hver af de forskjellige Personer, paa hvilke Valg er faldet, at optælle, og Resultatet deraf at uddrage og kundgjøre.

§ 44.

Forsaavidt det endelige Valg ikke beroer paa de Stemmer, som afgives under en anden til samme Valgdistrict hørende Afdeling, proclameres de, som findes valgte, saaledes at den, der har fleest Stemmer for sig, eller hvis Forsamlingen har et større Antal at vælge, de, som indtil hiint Antal have faaet flere Stemmer for sig end nogen Anden, erklæres for udvalgte Deputerede; og den eller de, som næst efter disse indtil det behørige Antal have faaet fleest Stemmer, for Suppleanter; de sidste i den Orden, hvori de have faaet fleest Stemmer, i Overeensstemmelse med hvilken Orden de i fornødent Fald blive at kalde til at træde i de Deputeredes Sted. Have Flere af dem, hvorom der i foranførte Henseende kunde være Spørgsmaal, lige mange Stemmer, bliver det ved Lodkastning at bestemme, hvo af dem, der skal foretrækkes.

En af Protocolførerne indretter det Fornødne for Lodtrækningen, og, saafremt den, for hvem Lod skal trækkes, er fraværende, opfordrer Valgdirecteuren eller den, som træder i hans Sted, en Anden af de tilstedeværende Vælgere til at trække i den Fraværendes Sted.

Protocollerne blive derpaa at underskrive af Valgbestyrelsens samtlige Medlemmer.

§ 45.

Forsaavidt derimod Valget for et District skeer igjennem flere Afdelinger, bliver der, efterat i Kjøbenhavn Magistraten og ellers Valgdirecteuren har modtaget samtlige Protocoller, snarest muligt at beramme en Dag til Valgets endelige Afgjørelse. Ved dette Møde blive Protocollerne for de flere Afdelinger at sammenholde og det fælles Resultat at uddrage, ligesom det og bør oplæses og protocolleres.

Ved denne Handling bør, saavidt muligt, alle Valgbestyrelsernes Medlemmer være tilstede, og een af dem føre Protocol over Forhandlingerne, hvilken Protocol underskrives af alle tilstedeværende Medlemmer af Valgbestyrelsen. Om det saaledes berammede Valgmøde skeer offentlig Kundgjørelse, for at ogsaa de, der ellers maatte ønske det, derved kunne indfinde sig.

§ 46.

De foregaaede Valg kundgjøres i Valgdistrictet paa samme Maade, som Berammelsen af Valgmødet, ligesom og derom bør skee Indberetning til Vort Danske Cancellie, til hvilket Collegium Protocollerne tillige blive at indsende.

§ 47.

Saasnart Indberetningerne og Protocollerne angaaende de fuldbyrdede Valg ere indkomne til Vort Danske Cancellie, ville Vi afgive Vor allerhøieste Resolution angaaende dem, der, i Overeensstemmelse med Vor Anordning af 28de Mai 1831 § 2, til Valgenes Modtagelse behøve Vor Tilladelse og derefter blive alle de udvalgte Deputeredes og Suppleanters Navne at bekjendtgjøre.

§ 48.

For Valglisternes vedvarende Vedligeholdelse, saavel for Kjøbstæderne, som for de efter § 16 indrettede Valgdistricter paa Landet, bliver der at sørge af dem, der ifølge §§ 23, 24 og 26 have at affatte de specielle Lister. Til den Ende bør der i Løbet af hvert Aars Mai Maaned gives dem fornødne Underret-

ninger af Pantebogernes Bestyrere, forsaavidt disse ikke ere de samme som de, der have at føre hine Lister.

Iøvrigt have de selv saavel ved enkelte forefaldende Leiligheder at benytte de Oplysninger, som de erholde, til efterhaanden at gjøre de fornødne Vedtegninger i Valglisterne, som og een Gang om Aaret i Mai Maaned, eller strax efterat Underretningerne af Pantebøgernes Bestyrere ere modtagne, selv at gjennemgaae dem og lade dem gjennemgaae af dem, som efter de foranførte Paragrapher have derved at gaae dem tilhaande.

Iøvrigt har og Enhver, der ved Eiendoms Erhvervelse, ved Opnaaelse af den Alder, som udfordres efter §§ 3 og 4, eller ved anden indtræffende Begivenhed bliver berettiget til at indlemmes blandt de Valgberettigede eller de Valgbare, selv at iagttage sit Tarv og til den Ende melde sig hos Vedkommende og legitimere sin Hjemmel til slig Indlemmelse.

Overpræsidenten i Kjøbenhavn og ellers overalt Amtmændene have een Gang aarligt at forvisse sig om, at denne Vor Anordnings Forskrifter i foranførte Henseende ere opfyldte. Men naar nye Valg skulle foretages, blive desuden Fortegnelserne omhyggelig at gjennemgaae af alle Vedkommende og at udlægge til offentligt Eftersyn paa den oven i § 29 foreskrevne Maade, ligesom og nye Fortegnelser over de Valgbare blive at trykke, og iøvrigt Fortegnelserne i Eet og Alt at behandle efter de oven foreskrevne Regler med de Modificationer, som umiddelbart flyde deraf, at der allerede haves Valglister, som alene kunne behøve en eller anden Berigtigelse.

Hvad Sædegaardseierne angaaer, da bortfalder, hvad der ovenfor er foreskrevet om Valglisternes successive Berigtigelse; men det er tilstrækkeligt, at de, naar et nyt Valg skal foregaae, gjennemgaaes og berigtiges i Overeensstemmelse med § 25 og at der fremdeles dermed forholdes efter § 34.

§ 49.

Hver Gang Vi, i Overeensstemmelse med Vor Anordning af 28de Mai 1831 § 7, ville lade Stænderne sammentræde, ville Vi indkalde dem ved et Patent, hvori Dagen, da Forsamlingen skal aabnes, vil blive bestemt. Uden saadan foregaaende Indkaldelse kan ingen Forsamling af Stænderne finde Sted, ligesom Forsamlingen og adskilles til den Tid, til hvilken Vi lade tilkjendegive, at den skal ophøre.

§ 50.

Indtil videre bliver Stændernes Forsamling at holde i Roeskilde. Der vil til den Ende sammesteds blive anviist den en Bygning, hvori der, foruden Forsamlings-Værelse med tilstrækkeligt Rum til Plads for samtlige Deputerede, for Vor Commissair, og de Mænd, som maatte være ham tilforordnede, vil findes de øvrige fornødne Leiligheder, navnlig til Contoirerne og til Opbevaring for Protocollerne og Acterne. De nærmere Foranstaltninger, som maatte være fornødne, blive at træffe af Vor Commissarius i Forbindelse med Forsamlingens Præsident.

§ 51.

Efterat Vi have udstedt et saadant Patent, som i § 49 er ommeldt, ville Vi udnævne en Commissarius, igjennem hvem alle Forhandlinger imellem Os og Stænderne skulle skee. Dog ville Vi efter Omstændighederne, enten for den hele Tid, da Forsamlingen varer, eller med Hensyn til enkelte Gjenstande, der ville komme under dens Overveielse, tilforordne ham en eller anden af Vore Embedsmænd, for at disse, efter Anviisning af Vor Commissair, kunne møde i Forsamlingen, og give den de fornødne Oplysninger over enkelte bestemte Gjenstande.

§ 52.

Paa den i Patentet fastsatte Dag bliver, efterat først offentlig Gudstjeneste er holdt, Forsamlingen at aabne af Vor Commissarius.

§ 53.

Vor Commissarius bivaaner, uden dog at have nogen Stemmeret, alle Forsamlingens Sessioner og tager Ordet, saa tit han finder det for godt; dog er han ikke tilstede ved Stemmegivningen, naar denne finder Sted efter formelig Forhandling (§ 80) eller ved Prøvelsen af de udarbeidede Betænkninger eller andre Udfærdigelser (§ 85). Han meddeler Stændernes Forsamling Vore Propositioner og giver den de i saa Henseende fornødne Oplysninger, saavel i det han forelægger den hine Propositioner, som og siden, naar yderligere Oplysninger under Forhandlingernes Løb maatte gjøres fornødne. Han modtager

Forsamlingens Erklæringer og Betænkninger, saavelsom de Forestillinger, Ansøgninger og Besværinger, som den maatte ville indgive, alt for at befordre disse Andragender til Os. Alle Meddelelser imellem Regjeringen og Forsamlingen skee saaledes igjennem Vor Commissarius, og Forsamlingen har ikke med Hensyn til nogen af de til dens Virksomhed henhørende Gjenstande at forhandle med Andre end ham.

§ 54.

Ingen kan befuldmægtige nogen Anden til at møde eller stemme for sig i Stændernes Forsamling.

§ 55.

Enhver Deputeret har i det Seneste at indfinde sig Dagen førend Forsamlingen aabnes, og derpaa at melde sig for Vor Commissarius, samt at fremlægge den ham efter § 12 givne Meddelelse om det paa ham faldne Valg. Er Nogen forhindret i at møde, melder han dette for Vor Commissarius, der, hvis Forfaldet ei kan ventes hævet inden en Uge fra Forsamlingens Aabning, indkalder den Suppleant, som det tilfalder at træde i hans Plads. Den saaledes indkaldte Suppleant vedliver i dette, som i ethvert Tilfælde, hvori han indkaldes, sin Function den hele Tid, Stænderne for den Gang ere samlede. Skulde inden den Tid Suppleanten af en eller anden Aarsag afgaae, kan hiin Deputeret derimod atter indkaldes, forudsat, at der ikke længer er nogen Hindring i Veien for hans Møde.

§ 56.

Saasnart Forsamlingen er aabnet, opfordrer Vor Commissarius Enhver, der maatte have Noget at erindre imod de af vedkommende Valgbestyrelse antagne Valg, til at fremkomme med sine Indsigelser, hvad enten disse gaae ud paa, at den Valgte ikke har de til Valgbarhed fornødne Egenskaber, eller paa, at et lovligt Valg paa en Anden uretteligt er forkastet. Vor Commissarius har ligeledes at forelægge Forsamlingen de Indvendinger, som han selv maatte have mod et Valgs Gyldighed. De saaledes fremkomne Indvendinger blive af Commissairen at sætte under Forsamlingens Overveielse, og et af ham dertil udnævnt

Medlem fører Protocol over Alt, hvad der i saa Henseende forefalder. Naar Forhandlingerne over en Indsigelse af foranførte Slags ere bragte til Ende, bringer Commissarius denne Gjenstand til Afstemning, og dersom mere end den halve Deel af de Stemmegivende erklære sig for Valgets Ugyldighed, bliver det at ophæve, men i modsat Tilfælde bliver det ved Magt.

Naar paa forommeldte Maade de Indsigelser ere afgjorte, som ere fremkomne i Anledning af ovenmeldte Opfordring, kan ingen videre Indvending gjøres mod et Valgs Gyldighed.

§ 57.

Naar saaledes de Indsigelser, som maatte gjøres mod Valgene, ere afgjorte, opfordrer Vor Commissarius det ældste Medlem af Stændernes Forsamling til at foranstalte en Præsident valgt blandt Forsamlingens Medlemmer. Dette Valg skeer ved Stemmesedler. Hvert af Medlemmerne tegner paa en Seddel dens Navn, som han ønsker valgt. Efterat samtlige Stemmesedler ere overleverede til bemeldte ældste Medlem, udnævner denne to af Forsamlingen til at optegne Stemmesedlernes Indhold paa den enhver af dem til den Ende meddeelte alphabetiske Liste over samtlige Medlemmer. Derpaa aabner han Stemmesedlerne og oplæser de derpaa anførte Navne, hvornæst bemeldte to Medlemmer vedtegne ved ethvert Medlems Navn paa bemeldte Liste de ham givne Stemmer. Disse Lister blive derpaa jevnførte indbyrdes og med de henlagte Stemmesedler og de muligen indløbne Feiltagelser berigtigede. Den, som efter Stemmernes Optælling findes at have de fleste Stemmer og tillige ikke mindre end $\frac{1}{3}$ af alle afgivne Stemmer, erklæres da af fornævnte ældste Medlem for Præsident i Forsamlingen, og indtager derpaa den for ham bestemte Plads. Hvis Ingen skulde erholde et saa stort Antal Stemmer, bliver at foretage en ny Afstemning, aldeles efter de foran foreskrevne Regler; men hvis heller ikke derved $\frac{1}{3}$ af samtlige Stemmer falder paa samme Medlem, bliver der atter at stemme, men kun imellem de tre, som ved den anden Afstemning have erholdt flere Stemmer, end Nogen af de Øvrige. Hvis der ere lige Stemmer for flere Medlemmer, der hvert for sig have $\frac{1}{3}$ af alle Stemmer, bliver det ved en ny Afstemning efter Stemmeflerhed at afgjøre, hvo af dem der skal være Præsident, og hvis da atter Flere faae lige Stemmer, skal den Ældste have Fortrin. Paa

lignende Maade bliver der og at forholde i det Tilfælde, at det, i Overeensstemmelse med det Foranførte, behøver nærmere Afgjørelse, hvo der, som de tre, der have fleest Stemmer for sig, skulle sættes paa det endelige Valg.

§ 58.

Det er Præsidentens Sag at styre Forretningernes Gang i Forsamlingen og det uagtet Vor Commissarius er tilstede. Han har at sørge for, at Sager, der ei vedkomme Forsamlingen, henvises til deres rette Sted (§ 86). Det er ham overladt, hvorvidt han vil tage Deel i Forhandlingerne over Propositionerne, men han haver ikke at afgive Stemme, hvor Stemmegivning efter foregaaende formelig Forhandling finder Sted (§ 80). Alt hvad Nogen har at foredrage, henvendes til ham. Naar en Sag er behørig drøftet, fremsætter han de Spørgsmaal, hvorover der skal stemmes. Han bestemmer og overhovedet Alt, hvad der hører til god Ordens Vedligeholdelse i Forsamlingen. Han fastsætter, i hvad Orden Sagerne skulle foretages, og har at paaminde de Medlemmer, som maatte afvige derfra, eller iøvrigt tilsidesætte den behørige Orden i Forsamlingen. Især har han at sørge for, at Forsamlingens Overveielser og Arbeider snarest muligt befordres, og at samme først og fremmest henvendes paa de af Os fremsatte Propositioner, der stedse bør gaae forud for de Sager, som fra Medlemmernes Side gjennem Præsidenten bringes til Omhandling. Dersom Vor Commissarius har noget at bemærke i Henseende til enkelte Sagers Fremme, haver Præsidenten dertil at tage behørigt Hensyn.

§ 59.

Saasnart Præsidenten har tiltraadt sin Post, foranstalter han en Vicepræsident udvalgt, hvorved der forholdes aldeles efter de for Præsidentvalget foreskrevne Regler.

§ 60.

Vicepræsidenten træder, i Præsidentens Forfald, i alle Henseender i hans Sted; men udenfor dette Tilfælde haver han kun de samme Rettigheder og Pligter som et andet Medlem, og tager lige med et saadant Deel i Forhandlingerne og Afstemningen.

§ 61.

Endvidere foranstalter Præsidenten 2 Secretairer valgte. Ethvert Medlem optegner paa en Stemmeseddel Navnene paa begge de Medlemmer, som han ønsker valgte til disse Poster. Iøvrigt forholdes ganske efter de for Præsidentvalget foreskrevne Regler. Secretairerne indtage derpaa de for dem bestemte Pladser, som anvises dem af Præsidenten.

§ 62.

Secretairerne føre Journal over de indkomne Sager saavelsom Protocol over Forhandlingerne i Forsamlingen og disses Resultat.

Ved hver Sessions Begyndelse forelæses Protocollen for den forrige Session af den Secretair, der har ført samme, og, naar Intet derved findes at erindre, underskrives den af Præsidenten og begge Secretairerne. Secretairerne, som iøvrigt kunne tage Deel i Forhandlingerne og Afstemningen, have og i Almindelighed paa Forsamlingens Vegne at forfatte alle Betænkninger og andre skriftlige Udarbeidelser, dog med de Undtagelser og under de nærmere Betingelser, som indeholdes i det Følgende (§ 85).

Secretairerne kunne, med Præsidentens Samtykke, indbyrdes fordele Arbeiderne imellem hinanden, men i alt Fald har Præsidenten at bestemme det Fornødne.

Til at føre Copiebog og besørge Afskrivningen kan Præsidenten antage paalidelige Mænd udenfor selve Forsamlingen, hvilke derfor nyde en passende Betaling.

§ 63.

Saavel Præsidentens som Vice-Præsidentens og Secretairernes Valg gjelder for den Tid, hvori den for den Gang udskrevne Stændernes Forsamling varer.

Ingen kan vægre sig for at modtage saadant Valg uden Forsamlingens Samtykke.

§ 64.

Ligesom det i Overeensstemmelse med § 56 er Forsamlingens Sag at paakjende de Indsigelser, som der gjøres mod et Deputeertvalgs Gyldighed,

saaledes haver den og ved Stemmegivning at afgjøre den Paastand, som maatte fremkomme om at Nogen af de Valgte siden er ophørt at have de Egenskaber, som udfordres til at være Medlem af Stændernes Forsamling (§ 4), uden at han selv godvilligen vil opgive sin Post. Ogsaa i dette Tilfælde er en Fleerhed af Stemmer fornøden, for at han skal være pligtig at fratræde. Dog bliver herved at iagttage, at den, som engang lovlig er valgt, ikke, fordi han for nogen Tid ophører at besidde en saadan Eiendom, som til dette Valg var fornøden, derved taber sin Ret til at indtræde i Stændernes Forsamling, naar han kun inden eet Aars Udløb erhverver en anden Eiendom af foranførte Beskaffenhed. Dog, dersom han paa den Tid, Stændernes Indkaldelse foregaaer, ikke er i Besiddelse af saadan Eiendom, bliver han for den Gang at forbigaae, uagtet hiint Aar endnu ei er udløbet.

§ 65.

Naar af foranførte eller anden Aarsag en af de indkaldte Deputerede udgaaer, har Vor Commissarius at sørge for, at vedkommende Suppleant indkaldes (§ 55).

§ 66.

Stændernes Forsamling kan og afgive Bestemmelse om Berigtigelse af Valglisterne, dog kun til Regel for tilkommende Valg, da de engang foregaaede Valg ikke kunne tabe deres Gyldighed, fordi det maatte befindes, at Valgret eller Valgbarhed uretteligt er tillagt eller betaget En eller Anden.

§ 67.

Er nogen Deputeret ved gyldig Aarsag hindret i at møde i en eller anden Forsamling, haver han at anmelde saadant for Præsidenten, som derom underretter Forsamlingen. Forhindres Nogen for længere Tid ved Sygdom eller andet uomgjængeligt Forfald, haver Præsidenten at gjøre Anmeldelse for Vor Commissarius, som har at indkalde Suppleanten, saafremt Omstændighederne tillade, at en saadan endnu kan deeltage i Forhandlingerne (55).

§ 68.

Enhver Deputeret kan, under Iagttagelse af den foreskrevne Orden, gjøre Forslag i Forsamlingen, saa og bringe Forandringer og Tilsætninger til de gjorte Propositioner i Forslag, ligesom han og er befoiet til at tale over alle Gjenstande, som paa behørig Maade ere bragte under Omhandling. Da han i denne sin Virksomhed alene haver at rette sig efter sin samvittighedsfulde Overbeviisning om hvad der kan fremme det almindelige Vel, saa kan han ikke lade sig binde ved nogen Instrux af Vælgerne. Dog kunne Valgdistrictets Beboere forlange, at han skal forelægge de Ansøgninger og Besværinger, som de maatte ønske at bringe for Stændernes Forsamling, og understøtte disse, forsaavidt det stemmer med hans Overbeviisning.

§ 69.

Ethvert Medlem er pligtigt at underkaste sig Præsidentens Kjendelse angaaende Tilsidesættelse af den fornødne Orden (§ 58) og kan gjøre Præsidenten opmærksom, naar han finder at denne Orden af Andre er tilsidesat.

§ 70.

Ingen Beslutning maa tages af Forsamlingen, naar ikke i det mindste ¾ af sammes Medlemmer ere tilstede. I Sager, der høre under dens egen Afgjørelse, gjør Stemmefleerhed altid Udslag, og dersom der ere ligemange Stemmer for tvende modsatte Meninger, maa i Almindelighed den Motion, som er sat under Spørgsmaal, bortfalde (§ 56, 64, 72, 79, 86). Dog finder Undtagelse fra denne almindelige Bestemmelse Sted i Henseende til de Forsamlingen tilkommende Valg, hvorfor Reglen indeholdes i §§ 57, 59, 61 og 74.

Hvad de Gjenstande angaaer, som Vi have ladet Stændernes Forsamling forelægge til Overveielse, agtes og det for dens Mening, hvorfor Fleerheden af de stemmegivende Medlemmer have erklæret sig; men i Tilfælde af Stemmelighed blive begge de modsatte Meninger Os at foredrage, ligesom det og, hvor Stemmefleerhed i en Sag, der hører under Vor allerhøieste Afgjørelse, finder Sted, altid staaer Minoriteten frit for at forlange, at dens afvigende Mening tilligemed de Grunde, hvorpaa den er bygget, fremsættes i den Betænkning, der til Os skal afgives. Over en af et Medlem gjort Pro-

position bliver ingen Betænkning til Os at afgive, naar ikke mere end den halve Deel af de afgivne Stemmer er til dens Fordeel.

§ 71.

Dersom et Medlem agter at sætte en eller anden Gjenstand under Overveielse, har han derom at henvende sig til Præsidenten med skriftligt Andragende, som altid bør indeholde et bestemt Forslag. Præsidenten har derpaa at meddele Vor Commissarius en Afskrift og til samme Tid ved Opslag paa en dertil indrettet Tavle at kundgjøre Indholdet for Forsamlingen samt at bestemme Tiden, hvorpaa det af Proponenten nærmere skal foredrages Forsamlingen.

§ 72.

Hvis Forsamlingen finder, at Forslaget egner sig til at komme i Betragtning, nedsættes en Committee til dets nærmere Prøvelse, men dersom de fleste Stemmer ere imod, at det saaledes tages i Betragtning, kan det ikke oftere foredrages i den daværende Stænderforsamling.

§ 73.

De af Os Stænderne gjennem Vor Commissarius forelagte Propositioner blive ligeledes førend den Dag, at nogen Beslutning desangaaende tages i Forsamlingen, at kundgjøre for samme paa den i § 71 bestemte Maade.

Dersom i det Møde, hvori Vor Commissarius fremlægger Propositionen, Ingen af Forsamlingen forlanger en Committee nedsat, saa har Forsamlingen i det næste Møde at stemme angaaende om Propositionen, uden en Committees Nedsættelse, skal anbefales til Udførelse.

§ 74.

Enhver Committee, der nedsættes til at bearbeide nogen Sag, for derved at forberede dens Forhandling i selve Stændernes Forsamling, bør bestaae af i det mindste 3 Medlemmer, som Forsamlingen dertil udnævner. Dette skeer paa den Maade, at hvert Medlem overrækker Præsidenten en Seddel, hvorpaa saa mange af de Deputeredes Navne ere opskrevne, som der skulle udnævnes Committee-Medlemmer, og de, som dertil faae flere Stemmer, end

nogen Anden, ansees valgte til at indtræde i Committeen. Iøvrigt forholdes der efter de samme Regler, som i §§ 57, 59 og 61 ere foreskrevne, og navnligen skal den høiere Alder gjøre Udslag i Tilfælde af Stemmelighed. Præsidenten kan dog, som Følge af § 58, ei udnævnes til Medlem af nogen Committee. Committeens Medlemmer udvælge selv den af dem, der, som Formand, skal føre Directoriet under Forhandlingerne, og ligeledes den, der skal foredrage Sagen i Stændernes Forsamling. Iøvrigt forene Medlemmerne sig angaaende Arbeidets Fordeling. Committeen kan og andrage for Forsamlingen paa, at et eller andet Medlem endvidere tilforordnes samme.

§ 75.

Det staaer Vor Commissarius frit for, naar og saa ofte han finder for godt, mundtligt efter skriftligt at gjøre de Meddelelser til Forsamlingens Committeer, som han anseer fornødne. Han bivaaner derimod ikke iøvrigt de Forhandlinger, som finde Sted udi disse Committeer, uden naar han af dem dertil indbydes.

§ 76.

Committeernes Møder bør berammes saaledes, at de ei blive til Hinder for at Medlemmerne indfinde sig i selve Stændernes Forsamlinger. Intet Medlem bør blive borte fra Committeens Forsamlinger uden at anmelde sit Forfald for Formanden.

§ 77.

Sagerne bør i Committeerne fremmes med muligste Hurtighed. Enhver der udarbeidet Betænkning og Indstilling bliver at forelæse i et Committee-Møde og, efterat være bifaldet eller berigtiget, at underskrive af samtlige Medlemmer. Ere de ikke enige, saa have de, der afvige fra Fleerhedens Mening, enten at indføre deres afvigende Mening i selve Committeens Beretning, eller vedlægge en særlig Betænkning med Indstilling, og i Henhold dertil underskrive selve Committeens Beretning. Denne bliver derpaa tilligemed de dissentierende Vota, som maatte være vedføiede, at tilstille Præsidenten, som haver at sørge for, at samme henlægges til Eftersyn for Forsamlingens Medlemmer i en Tid

af i det mindste 3 Dage, inden Sagen efter Præsidentens Bestemmelse foretages i Forsamlingen.

§ 78.

Paa den efter § 77 bestemte Dag oplæses Committee-Beretningen, saavelsom de dissentierende Vota, der maatte være afgivne, af Formanden eller den, som ellers af Committeen maatte være udnævnt til Referent. En privat Proposition kan ikke, uden alle Medlemmernes Samtykke, tages tilbage, efterat den i den Anledning nedsatte Committees Betænkning er foredraget.

Uden for det Tilfælde, at Propositionen i Medhold heraf tages tilbage, foranlediger Præsidenten, umiddelbart efterat Committeens Mening er foredraget, at Sagen tages under Medlemmernes Overveielse. Formaalet hermed skal dog alene være, at Medlemmerne nærmere oplyses og oplyse hinanden om Sagens Beskaffenhed, uden at der samme Dag maa tages nogen endelig Beslutning. Derimod kan der, hvis Forsamlingen maatte finde, at Sagen inden dens endelige Forhandling i Forsamlingen behøver yderligere Oplysning og Bearbeidelse, strax tages Beslutning desangaaende. Under bemeldte foreløbige Forhandling kan hvert Medlem gjentagne Gange tage Ordet, begjære Oplysninger af Committeens Referent, eller af Vor Commissarius, eller af den, som har fremsat Forslaget, saa og bringe Forandringer eller Tillæg i Forslag, hvilket da ligeledes kommer under Forsamlingens Overveielse. Det Medlem, som ved denne eller anden Leilighed vil tage Ordet, reiser sig op fra sit Sæde, og, hvis Flere saaledes ønske at tale, bestemmer Præsidenten den Orden, hvori dette bør skee.

§ 79.

Naar Præsidenten finder, at Øiemedet med hiin foreløbige Overveielse er opnaaet, haver han, hvis noget Medlem derpaa andrager, at lade det afgjøre ved Stemmegivning, om Sagen paa ny skal bearbeides i Committeen, inden den kommer til endelig Forhandling og Afstemning, eller om den er moden til endelig Forhandling. Forsaavidt ikke Flere end den halve Deel af de stemmegivende Medlemmer erklære sig for det Sidste, bliver Sagen paa ny at behandle i Committeen. Men i modsat Fald bestemmer Præsidenten en Dag, da

hiin endelige Forhandling skal finde Sted, og bliver da dette at anmelde paa en dertil indrettet Tavle med en nøiagtig Betegnelse af Sagen, hvorhos der maa gives Plads til at de Medlemmer, som ønske at tale, kunne derpaa vedtegne deres Navne.

§ 80.

Den yderligere og endelige Forhandling skal fornemmeligen gaae ud paa, ved tydelig Sammenholdning og nøie Udvikling af det, som allerede under den foregaaende Forhandling er fremkommet, at sætte Forsamlingen fuldkomnere istand til at bedømme Sagen. De, der have antegnet sig til at tale, have først Ordet. Intet Medlem bør under disse endelige Forhandlinger tale mere end een Gang, med Undtagelse af Referenten, der kan have yderligere Oplysninger at give og Bemærkninger at gjøre i Anledning af hvad der er fremført mod den af ham fremsatte Betænkning. Foredraget maa, i Overeensstemmelse med § 58, stedse henvendes til Præsidenten, og Ingen maa enten tiltale eller navnligen anføre en anden Deputeret eller Vor Commissarius eller nogen af de denne tilforordnede Embedsmænd.

§ 81.

Intet Foredrag, som Nogen vil holde i Stændernes Forsamling, maa skee ved Oplæsning af skrevne Udarbeidelser, undtagen forsaavidt enhver Proponent efter § 71 haver at oplæse sin Proposition, og Referenten for en Committee efter § 78 dens Betænkning og de dissentierende Vota, som i Committeen maatte være afgivne, ligesom foranførte Regel ikke gjelder Præsidenten eller Vor Commissarius eller de Mænd, som efter § 51 maatte være tilkaldte. Ogsaa følger det af sig selv, at hiin Regel ei kan være til Hinder for den befalede Oplæsning af Protocollen eller de Udfærdigelser, som skulle forelægges Forsamlingen til Bedømmelse.

§ 82.

Naar en Sag behørigen er forhandlet, bringer Præsidenten samme til Afstemning, og, hvis dens Beskaffenhed og Forhandlingernes Gang ei tilste-

der, at der under Eet stemmes angaaende den hele Proposition, haver han at sørge for, at den opløses i flere enkelte Sætninger eller Spørgsmaal, saaledes som dens Natur og de foregaaende Discussioner gjøre dette fornødent.

§ 83.

Maaden, hvorpaa Spørgsmaalene skulle fremsættes, kan ikke blive Gjenstand for Discussion, dog staaer det ethvert Medlem frit for at foreslaae en anden Fatning af de fremsatte Spørgsmaal, men Afgjørelsen tilfalder alene Præsidenten, med mindre han maatte i enkelte Tilfælde finde det hensigtsmæssigt, at overlade samme til Forsamlingen selv.

§ 84.

Afstemningen kan skee ved at reise sig fra sin Plads eller ved at blive siddende eller paa anden af Præsidenten bestemt Maade, men hvis Stemmefleerhed ei paa denne Maade kan udbringes, eller naar det af noget Medlem forlanges, finder en formelig Stemmegivning Sted med Kugler, der indsamles af Secretairerne, efter at disse først have nedlagt deres egne Kugler.

§ 85.

Fra den i §. 62 foreskrevne almindelige Regel, at de Betænkninger, som i Overeensstemmelse med Stemmegivningens Resultat blive at udfærdige, bør affattes af Secretairerne, finder en Undtagelse Sted for det Tilfælde, at Sagen forud har været behandlet af en Committee, hvis Mening i det Væsentlige har fundet Forsamlingens Bifald.

Saa staaer det iøvrigt Forsamlingen frit for, efter Omstændighederne, at udnævne enkelte Mænd til at affatte Betænkninger og andre Udarbeidelser paa Forsamlingens Vegne. Naar Forsamlingens Betænkning i en af en Committee behandlet Sag ei besørges af denne selv, haver vedkommende Secretair eller hvo, som ellers dertil er udnævnt, desangaaende at conferere med Committeens Medlemmer. Alle foranførte Udarbeidelser blive at forelægge Præsidenten, som lader dem oplæse i Forsamlingen. Naar Udarbeidelsen er bifaldet af Forsamlingen eller i Overeensstemmelse med dens Beslutning berigtiget, underskrives den af Præsidenten og af vedkommende Secretair eller hvem ellers Redactionen har

været overdragen. Præsidenten afgiver derpaa de til Os stilede Betænkninger til Vor Commissarius, for videre at befordres til Os.

§ 86.

Provindsialstændernes Forsamling haver ikke at befatte sig med Enkeltes Ansøgninger og Besværinger, men bør henvise samme til Os eller til vedkommende Collegium eller Øvrighed. Dog, hvis noget Medlem har bestemt Overbeviisning om Forurettelser, udøvede mod enkelte Individuer, saa staaer det til ham at andrage Sagen for Stændernes Forsamling og der fremkomme med de fornødne Beviser, for at Forsamlingen, hvis Stemmefleerhed dertil finder Sagen egnet, derom kan indkomme med skriftlig Forestilling til Os.

§ 87.

For at det Væsentlige af hvad der forhandles i Forsamlingerne kan bringes til offentlig Kundskab, har Vor Commissarius at sørge for, at samme, saavidt muligt endnu medens Forsamlingen holdes, efterhaanden som Forhandlingerne over en Gjenstand ere komne til et Resultat, kundgjøres i en egen dertil bestemt Tidende. Til den Ende bliver Forhandlingernes Indhold at sammendrage af tvende for den hele Tid, hvori Stænderne for den Gang ere samlede, dertil valgte Medlemmer, dog under Tilsyn og Medvirkning af Præsidenten, der forelægger Udarbeidelsen for Vor Commissarius.

§ 88.

Medlemmerne af Provindsialstænderne erholde, efter derover indgiven Regning, Diætpenge af 4 Rbdlr. Sølv daglig, saavel for den Tid, som de behøve til Reisen til og fra Stedet, hvor Forsamlingen holdes, som for den Tid, de opholde sig ved Forsamlingen, og derhos 1½ Rbdlr. Sølv for hver Miil, de have at reise; dog bør istedet for denne sidste Reise-Godtgjørelse de Medlemmer, som sendes hertil fra Island, Færøerne eller Bornholm, nyde Godtgjørelse for deres Reiseudgifter efter billig Regning. Disse Diæter og Reiseomkostninger, saavelsom de øvrige Udgifter, som Stændernes Forsamling medfører, blive at ligne paa de vedkommende Provindser, og ville Vi angaaende Ligningsmaaden i sin Tid tage nærmere Beslutning, efter derover at have mod-

taget Stændernes Betænkning. Saalænge indtil den endelige Repartition kan foregaae, blive de omhandlede Udgifter at forskyde af Amtsrepartitionsfondene eller Kæmnercasserne, eftersom de vedkommende Medlemmer af Stændernes Forsamling ere udnævnte enten af Landeiendoms-Besidderne eller af Kjøbstæderne, og forsaavidt de ikke udelukkende ere valgte enten af et til samme Amt hørende Landdistrict eller af en enkelt Kjøbstad, bliver Udgiften foreløbigen at afholde af de flere vedkommende Amtsrepartitionsfonds eller Kæmnercasser efter indbyrdes Overeenskomst mellem Øvrighederne eller vedkommende Collegii Bestemmelse.

§ 89.

Iøvrigt bliver intet Gebyhr at erlægge og intet stemplet Papir at bruge i Anledning af de Forretninger, som enten Valgene eller selve de stændiske Forhandlinger medføre, ligesom Vi og ville træffe saadanne Foranstaltninger, at ingen Porto bliver at betale for den Correspondence, som enten Vore Valgdirecteurer eller Vor Commissair under de stændiske Forsamlinger ville erholde i Anledning af fornævnte deres Functioner. Hvorvidt de Udgifter, som Valgene ikke destomindre ville medføre, bør lignes paa samme Maade som de i § 88 omhandlede Udgifter eller efter en særegen Regel, vil blive afgjort, efterat Stændernes Forsamling derom har afgivet sin Betænkning. Men ogsaa bemeldte Udgifter blive forskudsviis at udrede efter de samme Regler, som i bemeldte § ere foreskrevne. For de Reiser, som Nogen gjør for at udøve sin Valgret, bliver ingen Godtgjørelse at erlægge.

Saafremt Vi, til Opnaaelse af Vort landsfaderlige Øiemed med denne Vor Anordning, i Tiden skulde finde nogen Forandring i samme fornøden, ville Vi, i Overeensstemmelse med Vor Anordning af 28de Mai 1831, først indhente Stændernes Betænkning, inden Vi i saa Henseende tage nogen endelig Beslutning.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, den 15de Maii 1834.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

Stemann.

Ørsted. Lassen. Lange. Hansen. Bentzen.

A.

Kjøbstædernes Valgdistricter i Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter.

1ste Valgdistrict:		Helsingøer vælger	1.
2det	——	Roeskilde, Kjøge, Hillerød og Frederikssund	1.
3die	——	Holbek, Callundborg og Nyekjøbing	1.
4de	——	Sorøe, Ringsted, Slagelse, Corsøer og Skjelskjør	1.
5te	——	Præstøe, Storehedinge, Nestved, Vordingborg og Stege	1.
6te	——	Odense	1.
7de	——	Kjerteminde, Bogense, Middelfart og Assens	1.
8de	——	Nyeborg, Svendborg, Faaborg og Rudkjøbing	1.
9de	——	Nakskov, Mariboe og Rødbye	1.
10de	——	Saxkjøbing, Nysted, Nykjøbing og Stubbekjøbing	1.
11te	——	Samtlige Kjøbstæder paa Bornholm	1.
			11.

B.

Valgdistricterne for de mindre Landeiendoms-Besiddere i Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter.

Sjælland.

1ste District: Liunge-Frederiksborg Herred; Liunge-Kronborg Herred; Holboe Herred; Strøe Herred; af Ølstykke Herred: Ølstykke, Snodstrup, Slagslunde og Gandløse Sogne.

2det —— Sokkelunds Herred; Smørum Herred; af Ølstykke Herred: Steenløse, Vexøe og Farum Sogne; af Thune Herred: Greve, Kildebrønde, Karlslunde og Karlstrup Sogne.

3die District: Horns Herred; Voldborg Herred: Sømme Herred; Thune Herred, med Undtagelse af de i 2det District ommeldte Sogne; af Ramsøe Herred: Rorup, Gadstrup og Syv Sogne.

4de —— Arts Herred; Skippinge Herred, med Undtagelse af Holmstrup Sogn; Samsøe; af Ods-Herred: Føllesløv Sogn; af Løve Herred: Sæbye, Hallenslev, Gjørlev, Bakkendrup, Helsinge, Drøsselberg, Finderup, Reersløv og Vedbye Sogne.

5te —— Ods Herred, med Undtagelse af Føllesløv Sogn; Tudse Herred; af Skippinge Herred: Holmstrup Sogn; af Meerløse Herred: Buttrup, Sønder-Jernløse, Søstrup, Nørre-Jernløse, Qvandløse, Ondløse og Søndersted Sogne.

6te —— Af Meerløse Herred: Meerløse, Asminderup, Grandløse, Tølløse, Aagerup, Eskildstrup, Soderup, Uggeløse og Taastrup Sogne; af Ramsøe Herred: Daastrup, Ørsted, Borup og Kimmersløv Sogne; Ringsted Herred, med Undtagelse af Braabye Sogn; Thybjerg Herred, med Undtagelse af Vesteregede og Skjelbye Sogne.

7de —— Allsted Herred; af Meerløse Herred: Steenlille, Ridløse og Tersløse Sogne; Slagelse Herred, med Undtagelse af Boeslunde Sogn; af Løve Herred: Ørsløv, Soelberg, Gjersløv, Havrebjerg, Skjellebjerg Sogne.

8de —— Øster-Flakkebjerg Herred; Vester-Flakkebjerg Herred; af Thybjerg Herred: Skjelbye Sogn; af Slagelse Herred: Boeslunde Sogn; af Hammer Herred: Rønnebek og Olstrup Sogne.

9de —— Stevns Herred; Faxøe Herred; Bjeverskov Herred; af Ringsted Herred: Braabye Sogn; af Thybjerg Herred: Vesteregede Sogn; af Ramsøe Herred: Ølsemagle, Højelse, Dalbye og Eybye Sogne.

10de —— Baarse Herred; Hammer Herred, med Undtagelse af Rønnebek og Olstrup Sogne; Møen.

Fyen.

11te —— Lunde Herred; Skam Herred; Skoubye Herred, med Undtagelse af Øre Sogn; af Odense Herred: Næsbyehovedbrobye, Karup, Ubberud, Paarup, Sanderum og Dalum Sogne; de til St. Hans, Frue og St. Knuds Kirker i Odense hørende Landsogne.

12te District: Vends Herred: af Skoubye Herred: Øre Sogn, Baag Herred, med Undtagelse af Haarbye Sogn; af Odense Herred: Vissenberg, Tømmerup og Brylle Sogne.

13de —— Bjerge Herred; Aasum Herred, med Undtagelse af Nørre-Søebye Sogn; Vinding Herred, med Undtagelse af Ellested og Høyrup Sogne.

14de —— Sunds Herred; Gudme Herred, med Undtagelse af Ryslinge, Ringe og Gislev Sogne; af Salling Herred: Hundstrup Sogn; Langeland.

15de —— Salling Herred, med Undtagelse af Hundstrup Sogn; af Gudme Herred: Ryslinge, Ringe og Gislev Sogne; af Vinding Herred: Ellested og Høyrup Sogne; af Aasum Herred: Nørre-Søebye Sogn; af Odense Herred: Steenløse, Fangel, Verninge, Brendekilde og Bellinge Sogne; af Baag Herred: Haarbye Sogn.

Lolland.

16de —— Sønder Herred og Nørre Herred.

17de —— Fulgse Herred og Musse Herred.

18de —— Falster.

Bornholm.

19de —— Vester Herred og Nørre Herred.

20de —— Øster Herred og Sønder Herred.

Indholds-Register